

Türkiye Adresli Finans Alanında Yapılan Makalelerin Bibliyometrik Analizi: Scopus Veri Tabanı Üzerine Bir Uygulama (1989-2023)

Ayşegül Yılmaz¹

Özet

Bu çalışmada Türkiye adresli finans alanında yapılan akademik yayınların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Veri seti 1989-2023 yılları arasında Türkiye adresli finans alanında yayınlanmış olan 536 makaleden oluşmaktadır. Bibliyometrik analiz için VOSviewer yazılımı görselleştirme ve analiz için ana metrik araç kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda en çok atıf alan makalenin “Türkiye’de Enerji, Büyüme, Açıklık ve Finansal Gelişmenin Karbon Emisyonları Üzerindeki Uzun Vadeli ve Nedensellik Analizi” isimli çalışma olduğu, en çok atıf yapan kurumların Bilkent Üniversitesi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi olduğu, en çok yayın yapan kurumun Nişantaşı Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi olduğu, 2022 ve 2023 yılları arasında akademik yayınlarda ciddi bir artış yaşandığı, en fazla yayını olan yazarın Saiti,B. olduğu, Türkiye adresli finans alanında en fazla yayın yapan ülkenin Türkiye olduğu, en fazla çalışılan konunun ekonomi, ekonometri ve finans alanında yayınlandığı, finans alanındaki anahtar kelimelere bakıldığında en fazla finansal gelişme, ekonomik büyüme, İslami finans, Türkiye, davranışsal finans, doğal kaynaklar ve finans kavramları üzerinde durulduğu, ülkeler arasındaki ilişkilere bakıldığında ise Türkiye’nin Birleşik Krallık, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika, Almanya, İspanya, Yunanistan, Portekiz gibi ülkelerle araştırma ağı kurup işbirliği içinde olduğu tespit edilmiştir. Konu kapsamı, veri tabanı, zaman aralığı ve çeşitli arama kriteri bakımından ortaya konulan bu çalışmanın finans literatürüne katkı sağlamasının yanı sıra bu alanda araştırma yapmak isteyen akademisyenlere olan ilgiyi, güncel ve popüler yazarları, yayınları, kurumları, en çok çalışılan konu başlıkları gibi noktalarda bilgi sahibi olunmasını ve gelecek dönemlerde ortaya konulacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1 Dr., aysgul3331@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-9137-0327

1. Giriş

Ekonomi dünyasının altyapısı olarak görülen finans; bireylerin ve kurumların yararlanabileceği fon, para veya sermaye anlamında kullanılmaktadır. Temelinde, var olan parayı yönetebilme ya da ihtiyaç olan fonları bulabilme ve kullanabilme durumu yatmaktadır. (Fox vd., 2006: 196). Devlet ve bireyler piyasadan fon talebinde bulunurken yatırım yapacak olan kişiler ise hedeflerine ulaşabilmek adına fonlarını finansal varlıklara dağıtmaktadırlar. Bu noktada finans, bu fonların nasıl kazanılıp yatırım yapılacağına imkân sağlamaktadır (Fabozzi & Drake, 2009: 3). Kısaca finans, fon sahibi olan kuruluşlardan fona ihtiyaç duyan kuruluşlar arasında fonların transfer edildiği ortamı sağlayan bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Temel amacında para, yatırım ve varlık yönetiminde değeri maksimize etme ve riski minimize etme vardır.

Bibliyometrik çalışmalar incelenen konu alanları, bilim dalları, kişiler, kurumlar, ülke veya ülke gruplarına ilişkin akademik çalışmaların incelenmesi ve güncel duruma ilişkin değerlendirmelerin yapılmasına imkân tanımaktadır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda incelenen ülke, kurum, çalışma alanları için durum tespiti yapılması ve gelecekteki durumlarına yönelik incelemeler yapılabilmektedir (Denктаş Şakar ve Cerit 2013: 38).

Ulusal ve uluslararası pazarlarda meydana gelen gelişmeler ve değişimler sonucunda ortaya çıkan finansal araçlardaki çeşitlilik, finansal bilgiyi inceleme ihtiyacı doğurmuş ve finansla ilgilenen uzman kişilere olan ihtiyacı arttırmıştır. Dolayısıyla çoğu yükseköğretim kuruluşu finansla ilgili alanlarda eğitim vermeye başlamıştır. Bütün bunların daha kolay bir şekilde yapılabilmesi adına alana ilişkin araştırmaların, araştırmacıların ve diğer faktörlere ilişkin bir haritanın ortaya konması gereklilik arz etmiştir.

Bu bilgiler ışığında yapılan bu çalışmanın amacı, Türkiye adresli finans alanında yapılan makalelerin VOSviewer programı ile bibliyometrik analiz kapsamında incelenmesidir. Nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan bibliyometrik analiz çerçevesinde incelenen kriterler; yazarlara ilişkin atıflar, yazarların çalışmaları, makalelerin yayın yılı, yayın sayısı, en çok atıf alan akademik çalışmalar, makalelerin ait olduğu üniversiteler ve üniversitelerin yayın sayıları, makalelerin konu alanları, anahtar kelime tekrarları ve bağlantıları, ülkeler arası iş birliği ağı gibidir.

Çalışmada incelenmiş olan sadece Türkiye adresli finans çalışmalarının ilk kez analiz ediliyor olması çalışmanın özgün yanını oluşturmaktadır. Diğer yandan sadece “finans” alanında yapılmış çalışmaların gelişimlerini göstermesi açısından da literatüre katkı sağladığı söylenebilir.

2. Literatür

Son zamanlarda bibliyometrik analizle ilgili yapılan çalışmalara gerek ulusal gerekse de uluslararası literatürde çok sık yer verildiği görülmektedir. Bibliyometri ile ilgili ilk araştırmanın Cole ve Eales tarafından 1917 yılında yapıldığı bilinmektedir. Bu çalışmada 1550-1860 yılları arasındaki dönemde anatomi alanındaki çalışmaların karşılaştırmalı bir istatistiksel analizi yapılmıştır (Alataş, 2022: 2). Temelinin bu çalışmayla atıldığı bibliyometrik analiz, sonraki dönemler de daha da yaygın hale gelmiş ve her alanda sıklıkla kullanılan bir yöntem olmuştur. Kullanım alanının yaygınlaşmasıyla kendini gösteren bu analizin son zamanlarda finans alanında yapılan çalışmalarda da kullanıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda bu bölümde bibliyometrik analiz yönteminden faydalanarak yapılmış olan bazı araştırmalara yer verilmiştir.

Sakin (2008), 1972 ve 2007 yılları arasında İşletme Fakültesi Dergisi'nde ele alınmış olan 152 finans ve muhasebe konulu çalışmayı incelemiştir. Çalışma sonucunda finans makalelerine kıyasla muhasebe makalelerinin toplamda daha çoğunlukta olduğu fakat yayımlanan muhasebe makalelerinin sayısında ciddi azalmalar olduğu tespit edilmiştir.

Chang ve Ho (2010), 1998-2008 yılları arasında Social Science Citation Index (SSCI)'de taranıp 362 tane dergide yayınlanan finansal kriz konularını bibliyometrik analizle çeşitli açılardan incelemişlerdir. Bulgular sonucunda en fazla makalesi yayınlanan derginin Word Development, en fazla yayını olan ülkenin ise ABD olduğu görülmüştür.

Şentürk ve Fındık (2015), 2005-2014 yılları arasında işletme, ekonomi, maliye, finans ve muhasebe gibi farklı alanlarda akademik dergilerde yayınlanmış olan 1.040 makaleyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda denetim standartları, muhasebe standartları, denetim ve maliyet muhasebesi konularına ağırlık verildiği görülmüştür.

Calma (2017), WOA veri tabanı aracılığıyla finans alanındaki 10 dergide yer alan 6029 çalışmayı farklı açılardan bibliyometrik analiz ile incelemiştir. Çalışma sonucunda en fazla atıf yapılan çalışma ve yazarların Fama ve French'in 1993 yılında yayınladığı "Hisse Senedi ve Tahvil Getirilerinde Ortak Risk Faktörleri" ve Jensen'in 1986 yılında yayınladığı "Serbest Nakit Akışı, Kurumsal Finansman ve Devralmaların Acentelik Maliyeti" oldukları tespit edilmiştir.

Biancone vd. (2020), 1980-2020 yılları arasında yapılan çalışmada Scopus veri tabanındaki finans ve islami bankacılık alanında çalışılan bütün yayınları bibliyometri kapsamında incelemişlerdir. Bulgular sonucunda, literatürde

daha çok yönetim analizleri ile kontrol yapıları ve geleneksel bankalara yer verildiği, etik değerlerin ise ikinci sırada olduğu tespit edilmiştir.

Akbaş vd. (2021), 1982-2020 yılları arasında İslami bankacılık konusunu ele alan 307 çalışmanın bibliyometrik analizini yapmayı amaçlamışlardır. Bulgular sonucunda 2010 yılından itibaren konuyla ilgili makale sayılarında bir artış gözlemlendiği, makale yazma konusunda en üretken olan ülkenin Malezya olmasına karşın ABD'nin bağlantılarının daha güçlü olduğu, en çok kullanılan anahtar kelimelerin "İslami bankalar, Pakistan ve İslami Bankacılık", en çok atıf alan yazarların Beck vd. (2013) ve en çok atıf alan derginin ise Journal of Banking & Finance olduğu görülmüştür.

Alcazar-Blanco vd. (2021), 1970 ve 2020 yılları arasındaki finans eğitimi alanındaki akademik çalışmaları incelemişlerdir. Bulgular sonucunda finans eğitiminin büyüme olasılığı fazla olan bir alan olduğu, kullanıcı tasarrufları ve harcamaları, risk yönetimi ile para kullanımının en popüler araştırma konuları arasında olduğu tespit edilmiştir.

Bayrakçıoğlu (2021), Uluslararası İşletme, Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi'nde 2016-2021 yılları arasında yayınlanmış olan makaleleri incelemiştir. Çalışma sonucunda dergide yayınlanan araştırma makalelerinin yıl ve sayı olarak artış gösteren bir eğilim içerisinde olduğu, en çok kullanılan anahtar kelimelerin "finansal performans, iç kontrol ve muhasebe" oldukları tespit edilmiştir.

Orman ve Acar (2021), finansal okuryazarlık alanında uluslararası araştırmaların gelişim seyrini incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda, makale sayılarının her geçen yıl sürekli artış gösterdiği, en çok atıf yapılan derginin Journal of Consumer Affairs olduğu, literatüre en çok katkısı olan yazarın Annamaria LUSARDI olduğu ve en çok atıf alan eserin "Finansal Okuryazarlığın Ekonomik Önemi: Teori ve Kanıtlar" olduğu tespit edilmiştir.

Brika (2022), 2006-2020 yılları arasında dijital finans ve fintek alanındaki 343 makaleyi bibliyometrik analiz kapsamında incelemiştir. Çalışma sonucunda incelenen makalelerin fintek ve dijital finans alanındaki eğilimleri kavrama noktasında araştırmacılara ve politikacılara fayda sağlayacağı tespit edilmiştir.

Haydaroglu (2022), Türkiye'de finansal kriz konulu yayınlanmış olan lisansüstü tezleri farklı yönlerden inceleyerek bu tezleri bibliyometrik açıdan ele almayı amaçlamıştır. Çalışma sonucunda finansal krizi ele alan tezlerin en çok Gazi, Marmara ve İstanbul Üniversitelerinde yazıldığı, finansal krizi anlatan lisansüstü tezlerin genelinin devlet üniversitelerinde yazıldığı,

tezlerin en çok Sosyal Bilimler Enstitüsünde yazıldığı, finansal krizin özelde iktisat genelde ise sosyal bilimlerin içerisine girdiği, finansal krizlerin en çok yüksek lisans tezlerinde yer aldığı ve Türkçe yazıldığı tespit edilmiştir.

Özdemir vd. (2022), yatırımcı ilişkileri teriminin akademik camiada nasıl ve hangi açılardan ele alındığını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda, literatürde yıllar içerisinde en fazla yayınlanan yazım türünün makale olduğu, çalışmaların ilgili olduğu alanlar içerisinde en büyük paya işletme, muhasebe ve yönetimin sahip olduğu tespit edilmiştir.

Fasal (2023), 3. Sektör Sosyal Ekonomi Dergisini geçmişten bugüne tüm yönleriyle bibliyometrik analizle incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda yayınlanan makale sayılarının artış gösterdiği, çalışmaların genelinde ampirik çalışma olduğu, çalışmaya en fazla katkısı olan yazarların Dr. Öğretim Üyesi unvanına sahip olduğu ve yayın dilinin İngilizce olduğu tespit edilmiştir.

3. METODOLOJİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Yapılan çalışmanın amacı, Türkiye adresli finans alanında yapılan makalelerin VOSviewer programı ile bibliyometrik analiz kapsamında incelenmesidir. Bu amaç kapsamında Scopus veri tabanında 1989-2023 yılları arasında finans alanında yayınlanmış 536 makaleden oluşan veri seti bibliyometrik olarak incelenmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Makalelerde en çok atıf alan yazarlar ve çalışmaları nasıl bir dağılım göstermiştir?
- Makalelerin yayın yılı ve yayın sayıları nasıl bir dağılım göstermiştir?
- Türkiye adresli finans alanında en çok atıf alan akademik çalışmalar hangileridir?
- Makalelerin ait olduğu kurumlar hangileridir ve bu kurumların yayın sayıları nasıl bir dağılım göstermiştir?
- Makalelerde yer alan konular nasıl bir dağılım göstermiştir?
- Makalelerde yer alan anahtar kelime tekrarları ve bağlantıları nasıldır?
- Ülkeler arasındaki iş birliği ağı nasıldır?

3.2. Araştırmanın Veri Seti

Araştırmada, veri kaynağı olarak en kapsamlı bibliyometrik veri tabanlarından biri olan Scopus kullanılmıştır. Bu veri tabanının kullanılmasının sebebi Türkiye’de yayınlanmış olan finans makalelerinin tüm yayın ve verilerine sahip olmasıdır. Çalışmada meta veriler analiz edilmiş ve Haziran 2024 yılında Scopus’tan indirilmiştir. Scopus, 2004’te Elsevier Yayınevi tarafından bilim dünyasına tanınan en geniş öz ve atıf veri tabanlarından birisidir. Sosyal bilimler, fen bilimleri, insani bilimler, teknoloji, sanat ve tıp gibi farklı alanları kapsayan Scopus, hakemli dergi açısından en kapsamlı veri tabanı olma niteliği taşımaktadır (Taşkın vd., 2016: 9). En kapsamlı veri tabanı olma özelliği taşınmasından ötürü de bu çalışmada tercih edilmiştir. Aramada, araştırma kategorisi için “ekonomi, ekonometri ve finans” kelimeleri taratılmış, belge türü “makale” ve konu ile ilgili yapılan bütün çalışmaları içine alacak bir tarama yapabilmek adına arama kriterlerinde yayın yılları “1989-2023” olarak seçilmiş ve ilgili çalışmaların gelişimleri bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Bu doğrultuda 536 makaleye ulaşılmıştır. Her makale için bibliyometrik analiz kapsamında ele alınan kriterler; atıf sayısı, yayın yılı ve yayın sayısı, kurumlar, yazar/ yazarlar, ülkeler, konulara göre dağılımlar, anahtar kelime ve bağlantıları gibi bibliyometrik meta veriler çıkartılmıştır. Elde edilen sonuçlar, bibliyometrik formdaki eğilimleri görselleştirmek ve test etmek için VOSviewer programı yardımıyla işlenmiş ve 1989-2023 yılları arasında yayınlanmış olan makaleler CVS formatında indirilmiştir.

3.3. Araştırmanın Yöntemi

Yapılmış olan bu çalışmada finans alanında yapılan yayınların bilimsel haritasını çıkarmak için nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometri kuramı ilk defa 1969’da Pritchard tarafından ortaya atılmış olup istatistiksel ve matematiksel yöntemlerin kitaplar vb. iletişim ortamlarına uygulanması şeklinde tanımlanmaktadır (Apak vd., 2016: 155; Pritchard, 1969: 348). Bibliyometrik analiz ise belge veya yayınların yayınlanmış olduğu dergi, yayın bilgisi, yazar sayısı ve konu gibi özelliklerinin niceliksel yönden analiz edilmesidir. Bu analiz yöntemi ile akademik alanda yayınlanmış çalışmaların konu, yazar, yıl, anahtar kelimeler, kurum, kaynak, atıf gibi farklı yönlerden ele alınarak bilimsel değerlendirmeye ilişkin bazı sonuçlara ulaşılmaktadır. Elde edilen bu sonuçlar çeşitli konu, alan, ülke ve kurumlar arasında karşılaştırılarak literatüre katkı sağlama durumuna göre nitelikli yazarların ortaya çıkarılmasına ve bir yayının niceliksel olarak incelenmesinde kullanılabilmektedir (Temelli ve Karcioğlu, 2018: 251).

3.4. Araştırmanın Kısıtları

Bu alanda detaylı bir literatür taraması yapılırken dergiler, kitaplar, bildiriler, yüksek lisans ve doktora tezleri gibi birçok kaynaktan yararlanılırken, yapılan çalışmanın incelemesi sadece Türkiye adresli finans makaleleri ile sınırlı tutulmuştur. Bu da çalışmanın kısıtını oluşturmaktadır.

3.5. Veri Analizi

VOSviewer, “bibliyometrik ağları oluşturmak ve görselleştirmek amacıyla kullanılan bir yazılım aracıdır (Van Eck & Waltman, 2017: 1054). Bu program bilimsel dergi ve yayınlar, anahtar kelimeler, terimler, araştırmacı ve araştırma kuruluşları, ülkelerden oluşan ağlardaki unsurlardan faydalanarak ortak yazarlık, atıf, ortak atıf, bibliyografik eşleşme bağlantıları üzerinden ilişki ağları meydana getirmektedir. Bu bağlantılar aynı şekilde programın temel analizlerini oluşturmaktadır. VOSviewer kullanıcı dostu arayüzü ile güvenilir çıktılar vermesi ve çok yönlü olması sebebiyle uluslararası literatürde 2010 yılından beri sıklıkla tercih edilmektedir (Arslan, 2022: 35-36).

Bu çalışmada verilerin analizinde VOSviewer (sürüm 1.6.18) programı, yazılımı görselleştirme ve ana metrik araç olarak kullanılmıştır. Görselleştirme sonuçlarını elde etmek için Scopus veri tabanından indirilen 1989-2023 yılları arasında Türkiye adresli finans alanında yazılan 536 makale VOSviewer’a aktarılmıştır.

3.6. Araştırmanın Bulguları

Bu çalışmada 1989-2023 yılları arasında Türkiye adresli finans alanında yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bu çerçevede yapılmış olan analizler ve bu analizlere ilişkin sonuçlar şu şekildedir;

3.6.1. Akademik Çalışmalar ve Atıf Sayıları

Tablo 1’de Türkiye adresli finans alanında yayınlanıp en çok atıf alan 15 makaleye ilişkin bilgilere yer verilmiştir. En etkili yayınlar atıf sayılarına göre belirlenmiştir.

Tablo 1. Türkiye Adresli Finans Alanında En Çok Atıf Alan Çalışmalar

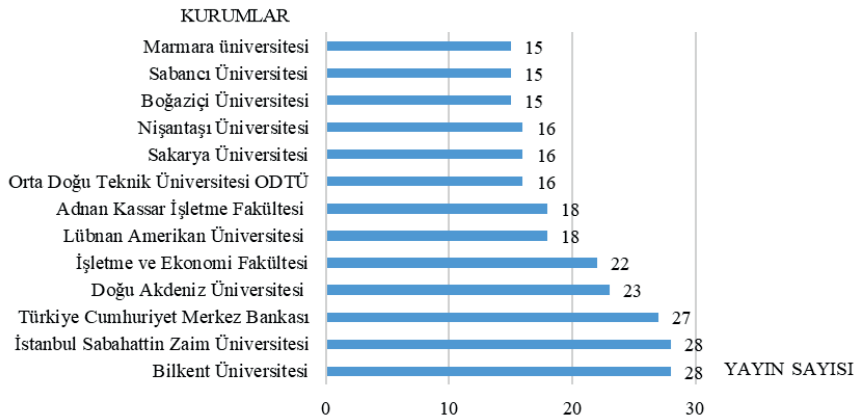
No	Makale Adı	Atıf Sayısı
1	Türkiye’de Enerji, Büyüme, Açıklık ve Finansal Gelişmenin Karbon Emisyonları Üzerindeki Uzun Vadeli ve Nedensellik Analizi, Öztürk, İ., Acaravcı, A. (2013)	947
2	Çin’de Büyüme, Enerji ve Finansal Gelişimin Çevre Üzerindeki Etkisi: Bir Eş bütünleşme Analizi, Jalil, A., Feridun, M. (2011)	912
3	ABD Hazine Tahvil Getiri Eğrisi: 1961’den Günümüze, Gürkaynak, R.S., Sack, B., Wright, J.H. (2007)	557
4	AB’de Finansal Gelişme ve Enerji Tüketimi Arasındaki Bağ: Dinamik Bir Panel Veri Analizi, Çoban, S., Topçu, M. (2013)	397
5	Afrika Ülkelerinde Finansal Gelişme, Ticaret Açıklığı ve Ekonomik Büyüme: Bir Panel Nedensellik Yaklaşımından Yeni Bakış Açıları, Menyah, K., Nazlıoğlu, Ş., Wolde-Rufael, Y. (2014)	348
6	Türk Bankacılık Sektörünün Teknik, Ölçek ve Tahsis Verimlilikleri, Işık, I., Hassan, M.K. (2002)	327
7	OBRI Ekonomilerinde Dijital Finansal Kapsayıcılık Ekonomik Büyüme ve Çevresel Sürdürülebilirlik Açısından Önemli Midir? Ampirik Bir Analiz, Öztürk, I., Ullah, S. (2022)	227
8	Doğal Kaynak Kiraları Küreselleşmenin Varlığında Finansal Gelişmeyle Bağlantısı: “Kaynak Laneti” Var mı Yoksa Efsane mi?, Guan, J., Kırıkkaleli, D., Bibi, A., Zhang, W. (2020)	196
9	Sürdürülebilirlikte Bir Adım İleri: Çevresel Sorumluluk, Yeşil Teknoloji, Temiz Enerji ve Yeşil Finansın Bağı, Madaleno, M., Doğan, E., Taşkın, D. (2022)	184
10	Küreselleşmenin, Doğal Kaynak Bolluğunun ve İnsan Sermayesinin Finansal Gelişme Üzerindeki Etkisi: Otuz Bir OECD Ülkesinden Kanıtlar, Zaidi, S.A.H., Wei, Z., Gedikli, A., ... Hou, F., İftihkar, Y. (2019)	179
11	Kaynak Bolluğu Olan Ülkelerde Kaynak Bolluğu ve Kaynak Bağımlılığı Arasındaki Karşılaştırmaya İlişkin Ampirik Bir Not, Shahbaz, M., Destek, M.A., Okumuş, İ., Sinha, A. (2019)	174
12	Doğal Kaynakların Bolluğu, Finansal Gelişme ve Ekonomik Büyüme: Next-11 Ülkeleri Üzerine Bir Araştırma, Erdoğan, S., Yıldırım, D.Ç., Gedikli, A. (2020)	169
13	Sosyal ve Çevresel Sürdürülebilirliğin Finansal Performans Üzerindeki Etkisi: Bankacılık Sektörünün Küresel Analizi, Nizam, E., Ng.A., Dewandaru, G., Nagayev, R., Nkoba, M.A. (2019)	166
14	Finansal Gelişme Gelir Eşitsizliğini ve Yoksulluğu Azaltıyor Mu? Gelişmekte Olan Ülkelerden Kanıtlar, Seven, U., Coşkun, Y. (2016)	154
15	Bütünsel Bir İş Perspektifinden Dijital Dönüşüm Üzerine Araştırma Akımları: Sistematik Bir Literatür İncelemesi ve Atıf Ağı Analizi, Hausberg, J. P., Liere-Netheler, K., Packmohr, S., Pakura, S., Vogelsang, K. (2019)	126

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde Türkiye adresli finans alanında yayınlanmış olan makaleler içerisinde Öztürk ve Acaravcı'nın (2013) Türkiye'de enerji, büyüme, açıklık ve finansal gelişmenin karbon emisyonları üzerindeki uzun vadeli ve nedensellik analizi isimli çalışmasının 947 atıf, Jalil ve Feridun'un (2011) Çin'de büyüme, enerji ve finansal gelişimin çevre üzerindeki etkisini bir eş bütünleşme analizi ile inceledikleri çalışmalarının 912 atıf aldığı görülmektedir. Bu çalışmalara ilişkin atıf sayılarının yüksek olmasının halen en çok çalışılan konular arasında olmasıyla paralel olduğu düşünülebilir. Bu çalışmaları sırasıyla Gürkaynak, Sack ve Wright'ın (2007) 1961'den günümüze ABD hazine tahvil getiri eğrisi çalışmaları, Çoban ve Topçu'nun (2013) dinamik bir panel veri analizi ile incelediği AB'de finansal gelişme ve enerji tüketimi arasındaki bağ çalışmaları, Menyah vd.'nin (2014) Afrika ülkelerinde finansal gelişme, ticaret açıklığı ve ekonomik büyüme: bir panel nedensellik yaklaşımından yeni bakış açıları isimli çalışmaları, Işık ve Hassan'ın (2002) Türk bankacılık sektörünün teknik, ölçek ve tahsis verimlilikleri isimli çalışmaları, Öztürk ve Ullah'ın (2022) OBRI ekonomilerinde dijital finansal kapsayıcılık ekonomik büyüme ve çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli midir? ampirik bir analiz isimli çalışmaları, Guan vd.'nin (2020) doğal kaynak kiralari küreselleşmenin varlığında finansal gelişmeyle bağıntısı: "kaynak laneti" var mı yoksa efsane mi? isimli çalışmaları, Madaleno vd.'nin (2022) sürdürülebilirlikte bir adım ileri: çevresel sorumluluk, yeşil teknoloji, temiz enerji ve yeşil finansın bağı isimli çalışmaları, Zaidi vd.'nin (2019) küreselleşmenin, doğal kaynak bolluğunun ve insan sermayesinin finansal gelişme üzerindeki etkisi: otuz bir OECD ülkesinden kanıtlar isimli çalışmaları, Shahbaz vd.'nin (2019) kaynak bolluğu olan ülkelerde kaynak bolluğu ve kaynak bağımlılığı arasındaki karşılaştırmaya ilişkin ampirik bir not isimli çalışmaları, Erdoğan vd.'nin (2020) doğal kaynakların bolluğu, finansal gelişme ve ekonomik büyüme: next-11 ülkeleri üzerine bir araştırma isimli çalışmaları, Nizam vd.'nin (2019) sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğin finansal performans üzerindeki etkisi: bankacılık sektörünün küresel analizi isimli çalışmaları, Seven ve Coşkun'un (2016) finansal gelişme gelir eşitsizliğini ve yoksulluğu azaltıyor mu? gelişmekte olan ülkelere kanıtlar isimli çalışmaları, Hausberg vd.'nin (2019) bütünsel bir iş perspektifinden dijital dönüşüm üzerine araştırma akımları: sistematik bir literatür incelemesi ve atıf ağı analizi isimli çalışmaları takip etmektedir.

3.6.2. Kurumlar ve Yayın Sayıları

Grafik 1'de Türkiye adresli finans alanında yayın yapan yazarların çalıştıkları kurumlar ve bu kurumların yayın sayılarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Grafik 1. Türkiye Adresli Finans Alanında Çalışma Yapan Kurumlar ve Yayınları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1 incelendiğinde Bilkent Üniversitesi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinin 28 yayın ile en çok yayın yapan kurumlar olduğu görülmektedir. Bunların yanı sıra, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 27, Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin 23, İşletme ve Ekonomi Fakültesinin 22, Lübnan Amerikan Üniversitesi ve Adnan Kassar İşletme Fakültesinin 18, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Nişantaşı Üniversitesi'nin 16, Boğaziçi Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nin ise 15 yayın yaptığı tespit edilmiştir. Bütün kurumların toplamdaki yayın sayısının ise 402 olduğu tespit edilmiştir.

3.6.3. Kurumlar ve Atıf Sayıları

Tablo 2'de Türkiye adresli finans alanında yayın yapan yazarların çalıştığı ilk 19 kurum ve bu kurumların yayınlarına yapılan atıf sayılarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 2. En çok Yayın Yapan Kurumlar ve Atıf Sayıları

No	Kurumlar	Atıf Sayısı
1	Nişantaşı Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	326
2	Yaşar Üniversitesi, İşletme Fakültesi	325
3	Çin Tıp Üniversitesi Hastanesi, Tıbbi Araştırmalar Bölümü	298
4	Abdullah Gül Üniversitesi, İktisat Bölümü	217
5	Gaziantep Üniversitesi, İktisat Bölümü	215
6	Pretoria Üniversitesi, İktisat Bölümü	207
7	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	147
8	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	112
9	Bilkent Üniversitesi, İktisat Bölümü	106
10	Lübnan Amerikan Üniversitesi, Adnan Kassar İşletme Fakültesi	105
11	Bilkent Üniversitesi	93
12	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü	74
13	Birleşik Arap Emirlikleri, Sharjah Üniversitesi, İşletme Fakültesi	70
14	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü	64
15	Sakarya Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü	61
16	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası	58
17	Malezya, Uluslararası İslam Üniversitesi, İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü	53
18	ILMA Üniversitesi, İşletme Bölümü, Yönetim, Yönetim Bilimleri Fakültesi	49
19	Bilkent Üniversitesi, İşletme Fakültesi	42

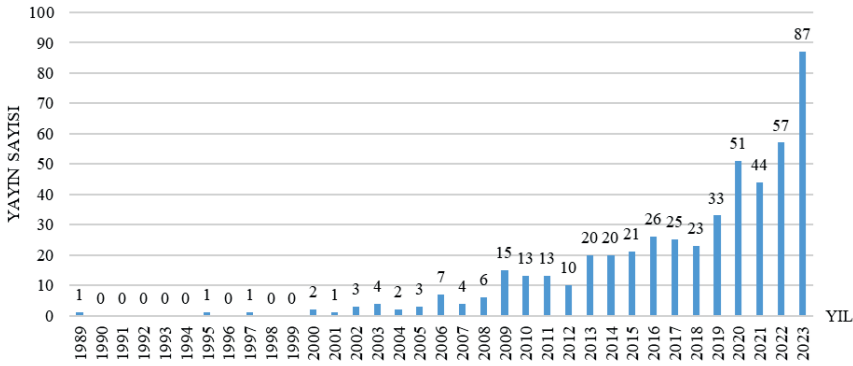
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2 incelendiğinde Nişantaşı Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nin (326), Yaşar Üniversitesi İşletme Bölümünün (325), Çin Tıp Üniversitesi Tıbbi Araştırmalar Bölümünün (298), Abdullah Gül Üniversitesi, İktisat Bölümü'nün (217), Gaziantep Üniversitesi, İktisat Bölümü'nün (215) atıf aldığı görülmektedir. Bu kurumların atıflarını sırasıyla Pretoria Üniversitesi (207), İktisat Bölümü, İstanbul Medeniyet Üniversitesi (147), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi (112), Bilkent Üniversitesi, İktisat Bölümü (106), Lübnan Amerikan Üniversitesi, Adnan Kassar İşletme Fakültesi (105), Bilkent Üniversitesi (93), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü (74), Birleşik Arap Emirlikleri, Sharjah Üniversitesi, İşletme Fakültesi (70), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü (64), Sakarya Üniversitesi, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü (61), Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (58), Malezya, Uluslararası İslam Üniversitesi, İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü (53), ILMA Üniversitesi, İşletme

Bölümü, Yönetim, Yönetim Bilimleri Fakültesi (49), Bilkent Üniversitesi, İşletme Fakültesi (42) takip etmektedir. Bu kurumlar arasında en çok atıf alan üniversite ve fakültenin Nişantaşı Üniversitesi, iktisadi, idari ve sosyal bilimler fakültesi, en az ise Bilkent Üniversitesi'nin işletme fakültesi olduğu tespit edilmiştir.

3.6.4. Yıllara Göre Yayın Sayıları

Scopus veri tabanından alınan bilgilere göre 1989 yılından 2023 yılına kadar Türkiye adresli finans alanında yapılan çalışmalar incelendiğinde toplamda 536 tane akademik çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Bu akademik çalışmaların yıllara göre dağılımı Grafik 2'de gösterilmektedir.

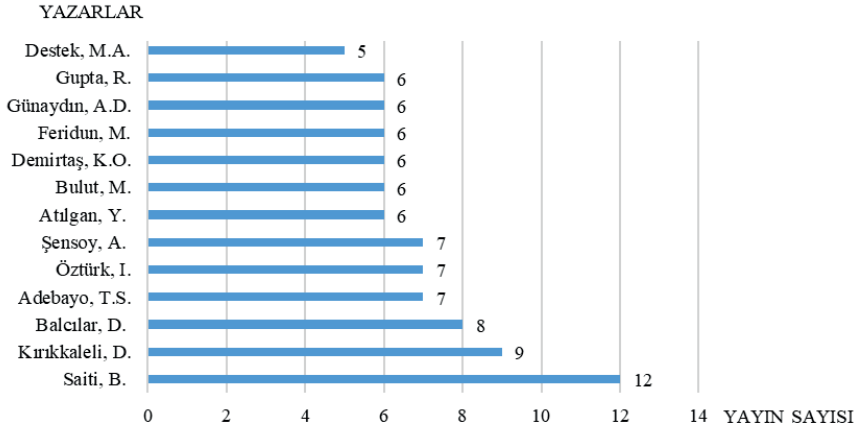
Grafik 2. Türkiye Adresli Finans Alanında Yıllar İçinde Yapılan Yayınlar ve Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 2, 1989 yılından 2023 yılına kadar Türkiye adresli finans alanında yapılan yayın sayısındaki dinamik büyümeyi göstermektedir. Buna göre, 1990 – 1994 yılları arsında hiç yayın yapılmadığı, 2000 yılından 2008 yılına kadar az sayıda yayın yapıldığı, 2008-2009 yılları arasında yayınlanan makale sayısında iyi bir artış olduğu, 2020 yılında yayınlanan makale sayısı 51 iken 2023 yılında yayınlanan makale sayısının ise 87'ye yükseldiği görülmektedir. Ayrıca, 2023 yılının yayın yapma konusundaki en üretken yıl olduğu tespit edilmiştir.

3.6.5. Yazarlar ve Yayın Sayıları

Grafik 3'te Türkiye adresli finans alanında yayın yapan 13 yazar ve bu yazarların yayın sayılarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

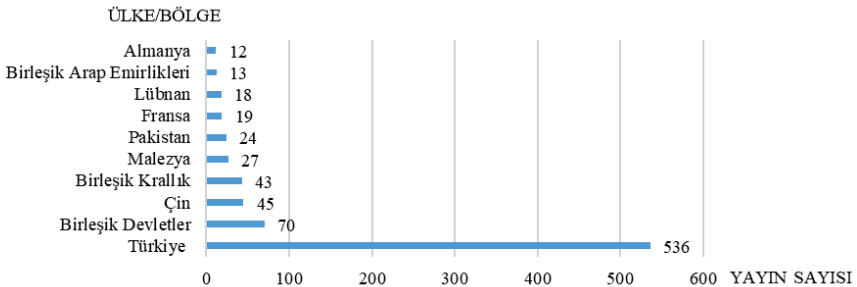
Grafik 3. Türkiye Adresli Finans Alanında Çalışma Yapan Yazarlar ve Yayın Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 3’de sadece Türkiye adresli finans alanında 5 ve üzeri yayını olan yazarlar paylaşılmıştır. Buna göre, 12 makale ile Saiti’nin en çok yayın yapan yazar olduğu görülmektedir. Buerhan Saiti’yi sırasıyla Kırıkkaleli (9), Balçılar (8), Adebayo (7), Öztürk (7), Şensoy (7), Atılğan (6), Bulut (6), Demirtaş (6), Feridun (6), Gupta (6), Destek (5) takip etmektedir.

3.6.6. Ülke veya Bölgelere İlişkin Yayın Sayıları

Grafik 4’te Türkiye adresli finans alanında yayın yapan akademisyenlerin yayınlarını gönderdikleri ülke veya bölgelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

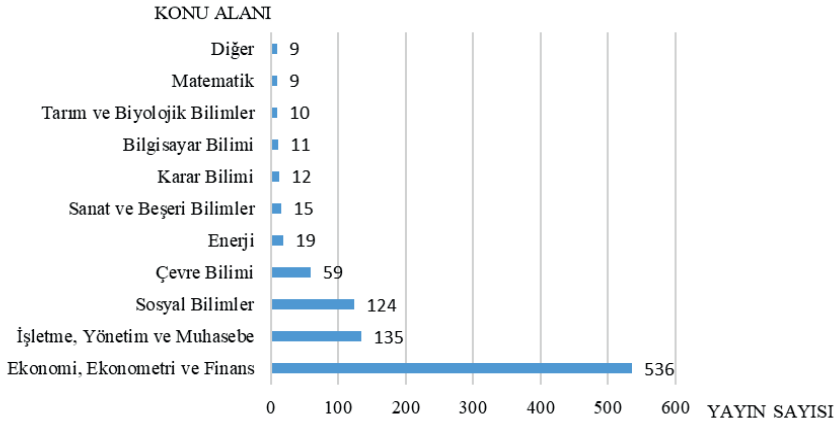
Grafik 4. Türkiye Adresli Finans Alanında Çalışma Ülke veya Bölgelerin Yayın Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Dünya çapında Türkiye adresli finans alanındaki çalışmalara katkıda bulunan 10 ülke bulunmaktadır. Söz konusu ülkelere bakıldığında Türkiye'nin 536 makale ile diğer ülkelerin çok ötesinde olduğu görülmektedir. Türkiye'yi 70 çalışma ile Birleşik Devletler, 45 çalışma ile Çin, 43 çalışma ile Birleşik Krallık, 27 çalışma ile Malezya, 24 çalışma ile Pakistan, 19 çalışma ile Fransa, 18 çalışma ile Lübnan, 13 çalışma ile Birleşik Arap Emirlikleri ve 12 çalışma ile Almanya takip etmektedir.

3.6.7. Konu Alanları ve Yayın Sayısı

Grafik 5'te Türkiye adresli finans alanında yapılmış olan çalışmaların konu dağılımlarına ve yayın sayılarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Grafik 5. Türkiye Adresli Çalışmaların Konu Dağılımları ve Yayın Sayıları

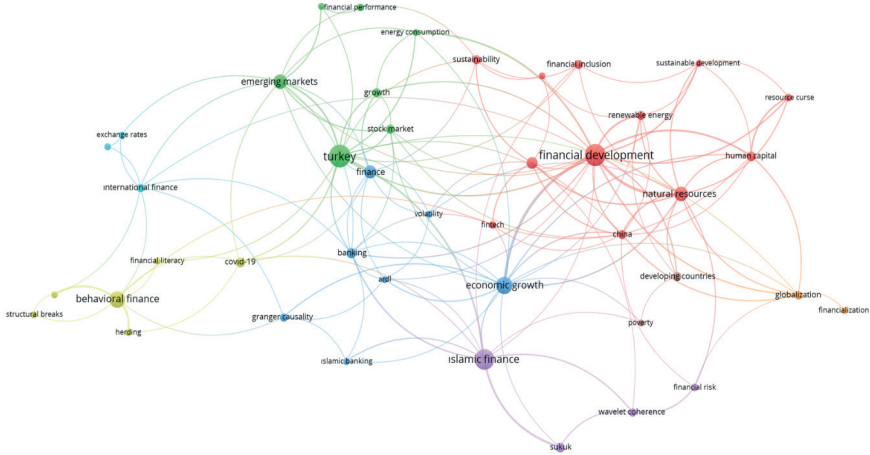
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 5 incelendiğinde Türkiye'de finans alanında yapılan akademik çalışmalar içerisinde 536 yayın ile ekonomi, ekonometri ve finans alanının en çok çalışılan konu olduğu görülmektedir. Bu konuyu sırasıyla işletme yönetim ve muhasebe (135), sosyal bilimler (124), çevre bilimi (59), enerji (19), sanat ve beşeri bilimler (15), karar bilimi (12), bilgisayar bilimi (11), tarım ve biyolojik bilimler (10), matematik ve diğer alanlar (9) takip etmektedir. Ekonomi, ekonometri ve finans konularının diğer alanlara göre ezici çoğunlukta olması Türkiye'de finans alanında yapılan akademik çalışmalarda en sık kullanılan kavramlar olmasıyla paralel olduğu söylenebilir.

3.6.8. Anahtar Kelime Tekrarları ve Bağlantıları

Türkiye adresli finans alanında yapılmış olan çalışmaların anahtar kelimelerinin bir arada bulunma (co-occurrence) analizi, finans alanındaki araştırmalara ilişkin genel temaları ve güncel başlıkları ortaya çıkarmak için yapılmıştır. Analizde 10 veya 10'dan fazla tekrarı olan anahtar kelimeler dikkate alınmıştır. Haritada yer alan düğümler aynı küme altında yer alan birliktelikleri ifade ederken düğümlerin boyutu da anahtar kelimelerin geçtiği yerleri ifade etmektedir. İki düğümün birbirine yakınlığı ve bunları birleştiren çizgilerin kalınlığı, anahtar kelime çiftleri arasındaki birlikte oluşum gücünü göstermektedir.

Şekil 1, 1989-2023 yılları arasında Türkiye adresli finans alanında yapılan güncel araştırma konularının gelişimini açıklamaktadır.

Şekil 1. Anahtar Kelime Tekrarları ve Bağlantıları

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1'de yer alan analiz sonucu göz önüne alındığında *financial development* (finansal gelişme), *economic growth* (ekonomik büyüme), *İslami finance* (İslami finans), *Turkey* (Türkiye), *behavioral finance* (davranışsal finans), *natural resources* (doğal kaynaklar), *finance* (finans) kelimelerinin en büyük düğümleri oluşturduğu görülmektedir.

Düğümlerden oluşan kümeler ayrı ayrı incelendiğinde oldukça büyük bir küme olan kırmızı kümenin Çin'de yapılan akademik çalışmalarda *financial development* yani finansal gelişmeye odaklanıldığını göstermektedir. Bu kümede yer alan *sustainability* (sürdürülebilirlik), *financial inclusion*

(finansal katılım), *renewable energy* (yenilenebilir enerji), *human capital* (insan sermayesi), *resource curse* (kaynak maliyeti), *natural resource* (doğal kaynaklar) gibi kavramlar Çin’de yapılan akademik çalışmalarda sıklıkla kullanılan kelimeler olduğunu göstermektedir.

Yeşil küme, Türkiye’de yapılan akademik çalışmalarda *emerging market* yani gelişmekte olan piyasalar üzerinde durulduğunu göstermektedir. Bu yeşil kümede yer alan *growth* (büyüme), *Stock market* (borsa), *financial performance* (finansal performans), *energy consumption* (enerji tüketimi) gibi kavramlar Türkiye’de yapılan akademik çalışmalarda daha çok tercih edilen kavramlar olduğu ve çalışmaların bu kavramlar etrafında birleştiğini ifade etmektedir.

Mavi kümede en büyük düğümü *economic growth* yani ekonomik büyüme’nin oluşturduğu görülmektedir. Mavi kümede yer alan *ardl*, *finance* (finans), *banking* (bankacılık), *volatility* (oynaklık), *İslami banking* (İslami bankacılık), *Granger causality* (Granger nedenselliği) gibi kavramların ekonomik büyümeyi daha çok etkileyen başlıca faktörler olduğu söylenebilir.

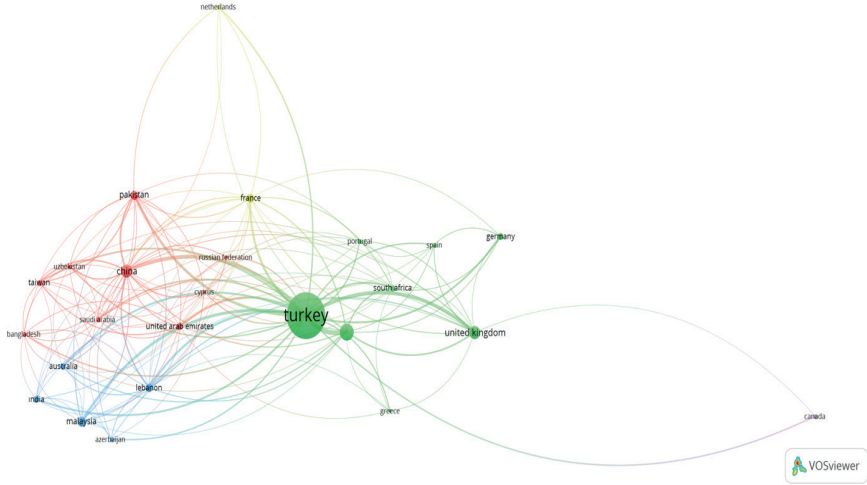
Mor kümedeki en büyük düğümü *İslami finans* yani İslami finansın oluşturduğu görülmektedir. Mor kümede yer alan İslami finansın daha çok sukuk, *financial risk* (finansal risk), *powerity* (güçlü), *wavelet coherence* (dalgacık tutarlılığı) gibi kavramlar etrafında toplandığı ve birbirlerini etkileyen kavramlar olduğu söylenebilir.

Sarı kümedeki en büyük düğümü *behavioral finance* yani davranışsal finansın oluşturduğu görülmektedir. Sarı kümede ayrıca *hedging* (riskten korunma), covid-19, *structural breaks* (yapısal kırılmalar), *financial alliteracy* (finansal okuryazarlık) gibi kavramlar yer almaktadır. Riskten korunma, yapısal kırılmalar ve finansal okuryazarlık gibi kavramların davranışsal finans kavramına yakın olması bu kavramlar arasındaki bağlantıların ve ilişkinin daha sık olduğunu ifade etmektedir.

Turkuaz kümedeki en büyük düğümü ise *international finance* yani uluslararası finansın oluşturduğu görülmektedir. Turkuaz kümede yer alan diğer bir düğüm ise *exchange rates* yani döviz kuru kavramıdır. Bu iki kavram arasındaki düğümlerin birbirine yakın olması bu kavramların güçlü bir etkileşim içerisinde olduklarını göstermektedir. Çünkü döviz kurunda meydana gelecek herhangi bir değişiklik doğrudan veya dolaylı olarak uluslararası para piyasasını dolayısıyla uluslararası finansı etkileyeceği için bu kavramların birbirlerinden etkilenmemesi kaçınılmaz bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

3.6.9. Ülkeler Arası İşbirliği Ağı

Şekil 2’de ülke kümelemesine yer verilmiştir. Ülke kümelemesi, VOSviewer ağ görselleştirme (overlay) modunu kullanan en az iki yayın ve iki atıfla seçilen ülkeler arasındaki uluslararası işbirliğinin bibliyometrik haritasını göstermektedir. Bu harita üzerinde ülkelerin ne kadar yakın olduklarına ve onları birbirine bağlayan çizginin ne kadar kalın olduğuna bakılarak ülkeler arasındaki ortak yazarlık derecesini belirleyebilmek mümkün hale gelmektedir. Ayrıca Şekil 2’de verilen harita üzerinde kullanılan yeşil, kırmızı ve mavi renklerle gösterilen ülkelerin yapılan yayınlar üzerinden hangi yıllarda ağırlıklı olarak birbirine katkı sağladıkları konusunda bilgi vermektedir. Şekil 2’de gösterilen harita üzerinde ülkeler arası ilişkiler güçlendikçe ya da zayıfladıkça benzer şekilde ülkeleri birbirine bağlayan ağlarda kalınlaşıp incelmektedir.

Şekil 2. Ülkeler Arası İşbirliği ve Yıllara Göre Değişimi

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2’deki harita incelendiğinde *Turkey* (Türkiye)’nin finans alanındaki çalışmaların merkezi konumunda olduğu ve Türkiye’nin Birleşik Krallık, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika, Almanya, İspanya, Yunanistan, Portekiz gibi ülkelerle araştırma ağı kurup işbirliği içinde olduğu görülmektedir. Türkiye’nin özellikle Birleşik Krallık ve Çin gibi ülkelerle aralarında olan kalın ağlar bu ülkeler arasındaki bağlantıların ve işbirliğinin güçlü olduğunu göstermektedir. Öte taraftan overlay ağ gösterim yöntemi ile bu büyük ülkelere nazaran Hollanda, Fransa gibi ülkelerin son yıllarda

finans alanındaki araştırma noktasında güçlü bağlantılar kurdukları rahatlıkla görülebilmektedir. Ülkeler arasındaki iş birliği ağına bakıldığında ise Türkiye gibi büyük öncü ülkeler dışında Fransa, Hollanda gibi yeni ülkelerin ortaya çıkması alanın genişlediğinin bir göstergesi olarak nitelendirilebilmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bibliyometrik analiz kapsamında ele alınan çalışmalarda konu ile ilgili yayınlar, yayınların yazarları, çalışmaları yapan kurumlar, ülkeler, anahtar kelimeler gibi birçok farklı bilginin istatistiksel yöntemlerle incelenmesi hem akademik çalışmaların geçmişten bugüne nasıl bir gelişim içerisinde olduğunu hem mevcut durumun değerlendirilmesi hem de ileride ortaya konulacak olan yayınlara ilişkin yol haritasının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacılar yoğunlukla en fazla karşılaşılan bibliyometrik haritalama yöntemlerinden birisi olan sosyal ağ analizini kullanmaktadırlar. Dolayısıyla ele alınan konu kapsamındaki yayınlar, yazarlar, kurumlar, anahtar kelimeler ve ülkeler gibi unsurların birbiri içerisindeki etkileşimi ve yönü tespit edilebilmektedir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, Türkiye adresli finans alanında yayınlanan makalelerin geçmişten bugüne kadar gelişimlerini görmek açısından önemli katkılar sağlamaktadır.

Tüm bunlardan hareketle bu çalışmada Scopus veri tabanında 1989 yılından 2023 yılına kadar olan yayınlar içerisinde Türkiye adresli finans alanında yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmada 536 tane yayın incelenmiştir.

Akademik çalışmalar ve atıf sayıları incelendiğinde, en çok atıf alan ilk iki çalışmanın “Türkiye’de Enerji, Büyüme, Açıklık ve Finansal Gelişiminin Karbon Emisyonları Üzerindeki Uzun Vadeli ve Nedensellik Analizi” , “Çin’de Büyüme, Enerji ve Finansal Gelişimin Çevre Üzerindeki Etkisi: Bir Eş bütünleşme Analizi “ isimli çalışmalar olduğu görülmüştür. Türkiye’de ve dünyada finans alanında yapılan çalışmalar göz önüne alındığında özellikle büyüme, çevre, enerji, finansal gelişme ve karbon emisyonu kavramlarının çalışmalara sıklıkla konu olduğu göz ardı edilemez. Bu kavramlara olan ilginin her zaman popüler olması çalışmalara yapılan atıf sayılarının da artışı beraberinde getirdiği söylenebilir.

Kurumlar ve atıf sayılarına bakıldığında en çok atıf yapan kurumların Bilkent Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve bunlara en yakın olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının olduğu görülmüştür. Bu kurumlar arasında özellikle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının çok sayıda atıf alması finans alanında yapılan çalışmalarda kullanılan verilerde sıklıkla tercih ediliyor olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir.

En fazla yayın yapan kurumlara bakıldığında Nişantaşı Üniversitesi ve Yaşar üniversitesinin birbirine çok yakın sayılarda en fazla yayın yapan kurumlar olduğu görülmüştür. Yayın sayılarının fazlalıklarına göre bu kurumların yayın konusunda çok üretken oldukları söylenebilir. Bu kurumlar içerisinde yer alan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın yayın yapma konusunda diğer kurumlara göre geride olması fakat bir önceki paragrafta bu kurumun aksi şekilde atıf sayısının fazla olması az sayıda ve kaliteli çalışmalar ürettiği söylenebilir.

Yıllara göre Yayın sayılarına bakıldığında Türkiye adresli yayınlanan finans makalelerinde 2009 yılından itibaren gözle görülür artışlar olmuştur. Daha da indirgeyecek olursak özellikle 2022 ve 2023 yılları arasındaki artış daha da dikkat çekici şekildedir. Baskın şekilde son yıllarda görülen bu yayın sayısındaki artışın Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik sorunlardan dolayı çözüm arayışında olması ve bu durumun finansa olan ilgiyi artırmasıyla paralel olduğu söylenebilir. Fakat bu durum yayın sayısındaki artışın tek sebebi olarak gösterilemez.

Yazar ve yayın sayılarına bakıldığında Türkiye adresli finans alanında yayın yapan yazarların çoğunlukla Türk oldukları, sadece 3 yazarın yabancı olduğu görülmüştür. En çok yayın yapan yazarın da bu 3 yabancı yazar içinden Saiti olduğu görülmüştür. Saiti, Türkiye adresli finans alanında 12 yayın yapmıştır. Diğer yazarların yayınlarına bakıldığında sayıca birbirine yakın olduğu görülmüştür. Bu durum Saiti'nin Türkiye adresli finans alanındaki çalışmalara ilgisinin fazla olmasıyla açıklanabilir.

Ülke veya bölgelerin yayın sayılarına bakıldığında ise en çok yayın yapan ülkenin Türkiye olduğu tespit edilmiştir. Türkiye'nin diğer ülkelere göre yayın konusunda daha ön planda olması çalışma kapsamının Türkiye adresli finans çalışmalarından oluşması olarak düşünülebilir.

Konu alanları ve yayın sayılarına bakıldığında en fazla yayın yapılan konunun "Ekonomi, Ekonometri ve Finans" 'dan oluştuğu görülmüştür. Finansın temel öğelerinden olan bu ekonomi, ekonometri ve finans kavramlarının bütün çalışmalarda sıklıkla kullanılması ve konuların ana hatlarının bu kavramlardan oluşması bu konuda daha çok yayın yapılmasına ve dolayısıyla yayın sayısındaki artışa sebep olduğu söylenebilir.

Anahtar kelime tekrarlarına bakıldığında göze çarpan kelimelerin finansal gelişme, ekonomik büyüme, İslami finans, Türkiye, davranışsal finans, doğal kaynaklar ve finans kavramlarından oluştuğu görülmüştür. Bu kavramların, geçmişten bugüne kadar yapılan çalışmalara bakıldığında finans alanında üzerinde en fazla durulan kavramlar olduğu söylenebilir. Çalışma

kapsamımızın finans alanındaki çalışmalardan oluşması bu kavramların da ön planda olmasının sebeplerinden birisi olabilir. Birçok kümeden meydana gelen düğümlere baktığımızda özellikle kırmızı kümede Çin'nin yer alması ve bu kümede sürdürülebilirlik, yenilenebilir enerji, doğal kaynaklar ve kaynak maliyeti gibi kavramların ön planda olması Çin'de yapılan çalışmalarda bu kavramlara ağırlık verildiğini düşündürürken, yeşil küme de ise Türkiye'nin yer alması, Türkiye'de finans alanında yapılan çalışmalarda daha çok gelişmekte olan piyasalar üzerinde durulduğu, bu kavramın yanı sıra büyüme, finansal performans, enerji tüketimi ve borsa gibi kavramlara da ağırlık verildiği düşünülebilir.

Son olarak ülkeler arası iş birliğine bakıldığında ise Türkiye'nin finans alanındaki çalışmaların merkezi konumunda olduğu, birçok ülkeyle araştırma ağı kurup iş birliği içinde olduğu, özellikle de Çin ve Birleşik Krallık gibi ülkelerle çalışma ve yayın yapma konusundaki bağlantılarının ve iş birliğinin güçlü olduğu, ayrıca Hollanda ve Fransa gibi ülkelerle de son yıllarda kurdukları bağların güçlendiği tespit edilmiştir.

Konu kapsamı, veri tabanı, zaman aralığı ve çeşitli arama kriteri bakımından ortaya konulan bu çalışmanın finans literatürüne katkı sağlamasının yanı sıra bu alanda araştırma yapmak isteyen akademisyenlere olan ilgiyi, güncel ve popüler yazarları, yayınları, kurumları, en çok çalışılan konu başlıkları gibi noktalarda bilgi sahibi olunmasını ve gelecek dönemlerde ortaya konulacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. İlerleyen yıllarda işlenecek olan çalışmalarda finans alanında yapılmış olan çalışmaların bibliyometrik analizin çeşitli arama kriterleri ve farklı veri tabanları aracılığıyla gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

5. Kaynakça

- Akbaş, F., Tura, Ü. ve Kaya, F. (2021). Web of Science Core Collection Veri Tabanında İslami Bankacılık ile İlgili Yapılan Makalelerin Bibliyometrik Analizi, *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12(23), 56-78.
- Alataş, A. (2022). Muhasebe ve Finansman Dergisinde 2017-2021 Yılları Arasında Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Açısından İncelenmesi, *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, (23), 1-13.
- A Alcazar-Blanco, A., Paule-Vianez, J. and Rangel-Preciado, J.F. (2021). Bibliometric Analysis of Financial Education Research Based on Scientific Maps, *Journal of Management and Business Education*, 4(2), 183-205.
- Apak, S. Erol, M. ve Öztürk, S. (2016). Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 11, 111-124.
- Arslan, E. (2022). Sosyal Bilim Araştırmalarında VOSviewer ile Bibliyometrik Haritalama ve Örnek Bir Uygulama, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(özel sayı 2), 33-56.
- Biancone, P. P., Saiti, B., Petricean, D. ve Chmet, F. (2020). The Bibliometric Analysis of Islamic Banking and Finance, *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 11(9), 2069-2086.
- Bayrakçıoğlu, S. (2021). Uluslararası İşletme Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi'nde (IJBEMP) Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi, *Uluslararası İşletme, Ekonomi ve Yönetim Perspektifleri Dergisi*, 5(2), 698-715.
- Brika, S.K.M. (2022). A Bibliometric Analysis of Fintech Trends and Digital Finance. <https://www.frontiersin.org/journals/environmental-science/articles/10.3389/fenvs.2021.796495/full>.
- Calma, A. (2017). The “Celebrities” In Finance: A Citation Analysis of Finance Journals, *Studies in Economic and Finance*, 34(2), 166-182.
- Chang, C.C. & Ho, Y.Y. (2010). Bibliometric Analysis of Financial Crisis Research. *African Journal of Business Management*, 4(18), 3.898-3.910.
- Denktaş Şakar, G. ve Cerit, A.G. (2013). Uluslararası Alan İndekslerinde Türkiye Pazarlama Yazını: Bibliyometrik Analizler ve Nitel Bir Araştırma, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27(4), 37-62.
- Fabozzi, F.J. & Drake, P.P. (2009). Finance: Capital Markets, Financial Management and Investment Management (178), John Wiley & Sons
- Fasal, A. (2023). 3. Sektör Sosyal Ekonomi Dergisinin Bibliyometrik Analizi, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 58(1), 951-967.
- Fox, J., Bartholomae, S. & Lee, J. (2005). Building the Case For Financial Education, *Journal of Consumer Affairs*, 39(1), 195-214.

- Haydaroglu, C. (2022). Finansal Kriz Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(1), 67-78.
- Orman, F., ve Acar, T. (2021). Finansal Okuryazarlık Araştırmalarında Uluslararası Yayın Trendlerinin Bibliyometrik Analizi, *İstatistik Araştırma Dergisi*, 11(1), 37-48.
- Özdemir, O., Aslantaş Ateş, B. ve Tekin, T. (2022). Yatırımcı ilişkileri: Scopus Veri Tabanında Bibliyometrik Analiz, *Journal of Yasar University*, 17(65), 149-172.
- Pritchard, A. (1969). Statistical Bibliography or Bibliometrics?, *Journal of Documentation*, 25, 348-349.
- Sakin, T. (2008), A Content Analysis of Papers Published in the Journal of School of Business Administration: Accounting and Finance (1972-2007), *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 37(1), 13-21.
- Şentürk, F. ve Fındık, H. (2015). Türkiye'deki Akademik Araştırma Dergilerinde 2005-2014 Döneminde Muhasebe Alanında Yazılmış Makalelerin Literatür Taraması ve İçerik Analizi, *Muhasebe ve Bilim Dünyası Dergisi*, 17(2), 413-436.
- Taşkın, Z., Doğan, G., Akça, S., Şencan, İ. ve Akbulut, M. (2016). Scopus Dergisi Seçim Kriterleri Üzerine Bir Değerlendirme, *Türk Kütüphaneciliği*, 30(1), 8-19.
- Temelli, F. ve Karcioğlu, R. (2018). Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisinde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi: 2010-2017 Dönemi, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 11(2), 248-268.
- Van Eck Nj., & Waltman L. (2017). Citation-Based Clustering of Publication Using CitNet Explorer and VOSviewer, *Scientometrics*, 111(2), 1053-1070.